Год. II. София, 20 августъ 1928 год. Брой 30

Годишенъ абонаментъ:
За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:
2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СВОБОДНА ДОБРУДЖА

СЛЕДПРАЗДНИЧЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Записвания на абонаментитѣ се приемуватъ съ сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа" — София

Главенъ редакторъ Д-РЪ П. ВИЧЕВЪ

Народнияътъ праздникъ на Ст. Караджа

Истинско народно тържество. Речьта на Д-ръ П. Вичевъ. Кои сж враговете на свободата? Тъмнитѣ сили въ добруджанската организация. Кой инспирира убийствата? Караджата и Дочо

На 12 августъ, годишнината отъ обѣсването на българския националенъ герой Ст. Караджа, добруджанци отъ бѣжанския кварталъ и отъ столицата, групово съ женитѣ и децата си, на брой около 150 души, направиха традиционния си излѣтъ до с. Бояна въ политѣ на Витоша. Въ групата бѣха и племенницитѣ на Ст. Караджа. Една близость, една голѣма задушевность, характеризираше тоя милъ излѣтъ.

Малкитѣ дечица на групички тичаха и весело разнасяха игривия си смѣхъ, женитѣ се надпреварваха, да покажатъ своето изкуство въ пѣене на народни пѣсни, за Караджата, Дочо и Гоце Делчевъ. Младежитѣ — момчета и момичета непрестано устройваха буйни игри и привличеха вниманието на софиянци и селяни, които се трупаха около лагера на добруджанци, а Юрданъ Тодоровъ Брънзата, често пре късваше съ своя добруджански кавалъ и обръщаше игритѣ въ хора, въ които участвуваха и други граждани дошле въ Бояна, и по тоя начинъ, тържеството доби характеръ на истинско

народно тържество.

Млади евреи, които стояха недалечъ отъ добруджанския лагеръ, не можаха да останатъ чужди. Тѣ се ловѣха на хорото на добруджанци, като се мжчеха да държатъ такта на дудитѣ народни игри.

Приключвайки късно следъ обѣдъ празденството,

Д-ръ П. Вичевъ каза:

„Ние по традиция на тоя день, се събираме т у к ъ въ Бояна. На мнозина прави впечатление, че ние не сме тамъ, въ голѣмия градъ, кждето при специеленъ програма други празднуватъ. Това не е случайно. Има причини, щото добруджанскитѣ бѣжанци, да не бждатъ тамъ, кждето на такива важни по съдържание праздници, липсватъ историческитѣ мотиви, липсва народния характеръ, кждето не се върши дѣлото на борбата за свободата, а на скованитѣ форми, съ подчертаната тенденция, да се заблуждаватъ и приспиватъ поробенитѣ народи. Защото, Караджата не свързa борбата и живота си съ удоволствията и разлечението.

Неговия животъ, неговитѣ дѣла не бѣха коконски сойтараджилъци, а

действителенъ протестъ

противъ подтисницитѣ на народнитѣ правдини. По подобие на Каравеловъ, Раковски, Ботевъ, Левски и много други паднали народни герои, той съ другара си х. Димитра, преминаха Дунава и навлѣзоха въ обширната турска империя, да се борятъ съ турския аскеръ. Тѣ бѣха убедени, тѣ знаеха че отиватъ на явна смъртъ, но тѣ знаеха сжщо, че трѣбваше да отидатъ, да дадатъ примѣръ на поробенитѣ маси,

да събудятъ у тѣхъ

съзнанието, че скрътенитѣ ржце нѣма да донесатъ свободата, че тя лежи въ високия духъ и въ обединенитѣ мишци на цѣлия народъ.

Тѣ се бореха еднакво противъ султана и бегове, както и противъ чорбаджии, които бѣха добре и въ турско време и сътрудници на турската управия.

И днесъ ние виждаме да се повтаря сжщата история въ нашата заробена родина. Ромънски „боери" разполагатъ съ имота и честьта на добруджанското население; гони се българската книга, българския езикъ, затворени сж училищата и черквитѣ на матерния езикъ, арестуватъ, биятъ, бѣсятъ и убиватъ; труда на населението се граби отъ шефове, жандарми, цинцари и всевъзможни хиени паразити, главно въ селата, а български чорбаджии и лжеинтелегентни

ортакуватъ съ влашкитѣ

сатрапи, образуватъ съ тѣхъ разни банки, явяватъ се „спасители" на тормозенитѣ селяни, даватъ имъ пари за рушвети на ортацитѣ имъ — ромънски „боери", дератъ ги съ по 40% лихва, тъй както Ботевъ добре ги характеризира въ черната робска епоха, че взематъ пара на грошъ на день и на туй отгоръ, пакъ добро правятъ.

Добруджанци съ завидно нѣкога положение, днесъ сж просеци, протягатъ ржце за милость. Тѣхнитѣ имоти сж подъ секвестъръ. Десеть години се водятъ преговори между българското правителство и ромънскитѣ чокои, да се премахне тази неправда. Десеть години, плодоветѣ отъ тия секвестирани имоти се грабятъ отъ влашки управляющи сатрапи и нито едното нито другото не намѣриха време и средства да ликвидиратъ тоя боленъ въпросъ. За нѣкакви нѣкога презъ 1920 год. 40 мил. лей, които презъ 1924 г. станаха 280 м. лей, не се уредиха споровете отъ тия правителства, и добруджанското население загуби съ милиарди приходи въ тия десеть години. Това показва, че едното и другото

сж чужди за самото

население.

Противъ тѣхъ се бориха Караджата, когото днесъ честуваме, и неговитѣ другари отъ оная епоха. И когато ние честуваме тия народни герои, когато ние ги сочиме за примеръ въ нашитѣ освободителни борби, отъ които, да се вдъхновяваме всички и да въз питаваме младежьта въ тѣхния пжть, ние еднакво трѣбва да подчертаеме, че противницитѣ на освободителнитѣ борби сж сжщитѣ, които бѣха и въ оная епоха срещу които ние трѣбва да издигнемъ високъ гласъ но протестъ.

Вмѣсто това, чужди на освободителното движение хора, безъ да се опиратъ на решение на добруджанци, на организираните маси, отхвърлиха младежьта и контрабандно инсенираха едно забавление съ филмъ,

„Крепостьта на мъртвитѣ",

съ който се

идеализиратъ методитѣ

на робството, противъ, които Ст. Караджа и много, като него се бориха и съ пълно съзнание отидоха въ открытата борба срещу хилядния башибозукъ.

И инициаторитѣ, които продължаватъ да подържатъ илюзията, че се крепатъ отъ властьта, цинично подметатъ, че тѣ устройватъ забавление, и не могатъ да правятъ протести, защото събиратъ паритѣ на хората, не да слушатъ протести, а за забавление.

Е добре, Караджата никога не е мислилъ да събира галаганитѣ на хората, за да имъ устройва подобни циркаджийски забавления. Неговия животъ е изпълненъ отъ

борба и протестъ.

Кошунство е съ неговата паметь, и престжлна гавра е, когато се обкржжава паметьта му съ бандаджийски забавления и особено съ подобни филмове.

Кому служатъ инициаторитѣ и организаторитѣ му? — Сждете вие

Днесъ, когато всички подтиснати народи, дори и ония съ едно понижено ниво на култура и развитие по цѣлото зем-но кълбо, издигатъ знамена за борба за права, свобода и независимость, срещу поджжаното отъ О. Н. подтисничество; когато тукъ на Балканитѣ се издига лозунга за побратимяване на народитѣ и

тѣхното федериране

противъ чуждото тенденциозно за подклаждане на конфликти, вмешателство и братоубийствени войни; когато цѣли народи сж се надигнали срещу империалистичнитѣ завоевания и системата на робия и експлоатация, противъ които се бориха нашитѣ национални герои Ботевъ, Левски, Караджата и др., искатъ да ни даватъ тенденциозни забавления, за да ни заблуждаватъ и приспиватъ.

Още на 1919 г. нашия Великъ Съборъ, изработи вѣрую-то на добруджанското движение, очисти го отъ тия тенденции и го еманципира отъ всѣкакви подобни заблуждения. Тъмни сили, обаче, нахлуха въ движението и обявиха на Търновския конгресъ „*новата ера*" и съ средствата на най-вулгарни престжпления, продължаватъ да го тормозятъ и убиватъ. Тѣ

инспирираха убийството

на Дочо Михайловъ, достоенъ последователь на Караджата. Дочо Михайловъ биде нападнатъ изъ засада отъ сжщитѣ хора, убиха го, заедно съ другаритѣ му Тодоръ Господжаковъ, Георги Гицовъ и Гено Друмевъ. Тѣ сж сжщитѣ, които безсрамно и безъ всѣка отговорность плеидираха на публично добруджанско събрание за премахването на Ив. Кръстевъ. Изпълни се.

Днесъ тѣ сжщитѣ пишатъ въ „*Ст. Караджа*" (каква гавра съ името на националния герой) излизащъ въ Варна:

„*Махни Вичева — ще се махне и Д. Р. О.*"

Това не е нѣщо ново, и не

отъ вчера. Не веднажъ сж правени опити за това.

Идеитѣ обаче, които така дълбоко сж вкоренени и врѣзани въ народната душа, които е възмутена отъ тия престжпления, ще премахнете ли?

Убихте Дочо и другаритѣ му. Идеята убихте ли?

Ето, Дочо Михайловъ, тая млада фигура израсла изъ напоената съ кръвь и сълзи добруджанска земя; това дѣте, което бѣше кърмено изъ изтощената и окървавена гръдь на добруджанска майка, обилно обливано съ сълзитѣ на страданията на добруджанския народъ, искаха отъ него да направятъ кариерьорския съ народнитѣ интереси и убиецъ на добруджанския народъ, като тѣхъ, и понеже той плю направо въ суратитѣ имъ, подло, съизмѣна и изъ засада го нападнаха и убиха на 26.VIII.1926 г. Скроиха му фалшиви документи и го убиха

вчерашни другари,

които съ него се клѣха за вѣрность въ борбата, но изменихa на клѣтвата си и лепнаха позора на челото си съ неизбродими прѣстжпления, между които и съ убийството на Дочо. Не е само това. И днесъ още, дѣй години слѣдъ смъртьта му, се гаврятъ съ паметьта на това доблестно момче.

Добруджанскиятъ народъ отдава почить по заслуга и достойнство.

И вие добруджанци ще изпълнитѣ дълга си къмъ родината, като почетете паметьта на падналия въ името на идеята за Свободна и Независима Добруджа, за миръ между народитѣ, за Балканска Федерация. На 26.VIII. т. г. изтичатъ две години отъ това подло и прѣзрѣно изпълнено съ най-отвратителни прѣстжпления, убийства измѣна, фалшифициране на писма, документи и пр.

Рожденатa майка

на това героично момче и тя не бѣ допустната да направи задушевна молитва на гроба му. Захвърлена съ другаритѣ си, като боклукъ въ единъ трапъ, въ християнска България и до сега на гроба му молитва не е четена. Опитали се нѣкой, това да стори, специална стража държи смѣтка и прѣдупреждава послѣдствията. И това става въ православна България!

Турцитѣ обѣсиха жертавъ Караджата, но християнскитѣ обрѣдни не забраниха.

Е добрѣ, добруджанци гробоветѣ на нашитѣ герои сж обектъ на поганска гавра. Тѣхнитѣ образи и тѣхнитѣ дѣла, обаче сж въ нашитѣ души. Тѣхъ никой не е въ състояние да огради.

Да живѣе Караджата!

Да живѣе неговиятъ доблестенъ наслѣдникъ Дочо!

Да живѣе Свободна и Независима Добруджа!

Да живѣе Балканската Федерация!

Долу изтреблението на народитѣ!

Бурни ржкоплескания често прекжсваха речьта на Д-ръ Вичевъ. Ентусиазирани, добруджанци потеглиха въ строй за квартала и града.

Малкитѣ деца вървѣха напредъ. Силно впечатление правѣше че имаше три годишни деца и надъ 70 год. старци, които бодро крачеха въ строя.

Напредъ върви Кавалджийската Юрданъ. Съ навлизането въ квартала

една добруджанския маршъ

отъ 150 гърла. Часътъ е 9. Тъмно е вече. На площада се зави „Пайдушката." Никой не чувствува умора, и децата играятъ. Всрѣдъ нескончаеми „ура" и „да живѣе Свободна Добруджа". Д-ръ Вичевъ констатира високия и бодъръ духъ и подчерта, какво голѣмо значение има възпитаното и дисциплинирано съзнание, пожела все тъй единни и дисциплинирани да бждеме. Само тъй можемъ смѣло да крачимъ по пжтя на свободата, който Караджата ни откри.

Всрѣдъ громки ура и Добруджанския маршъ, Д-ръ Вичевъ бѣ вдигнатъ и носенъ на ржце отъ народа.

Тъй отпразднуваxме ние въ София праздника на националния герой Ст. Караджа.

Синъ на Свободата

По случай две години

отъ смъртьта на Дочо Михайловъ, Георги Гицовъ, Тодоръ Господжаковъ и Гено Друмевъ, младежката добруджанска група въ София урежда *възпоменателно утро* въ кино „Красносело" до III. гаражъ, като протестъ срѣщу режима на подтисничество и обезправяване отъ чокойската сатрапия въ Добруджа, както и срѣщу системата на убийства чрѣзъ измама въ добруджанскитѣ среди.

Организационно събрание свиква Софийската Добруджанска Младежка група въ вторникъ 21 т. м. 7½ часа сл. обѣдъ.

Събранието ще се състои въ канцеларията на групата ул. „Алабинска", №35. Търговски Кооперативенъ домъ, III. етажъ, стая №127.

Присжствието на всички е абсолютно необходимо.

Отъ Н-вото

Два врага

Много нѣща се е казало отъ добруджанци на тазигодишния „Денъ на Ст. Караджа". Не, разбира се въ речитѣ, наетитѣ салони и увес. утра. Интимно, насаме, може би въ нѣкое задимено кафене или покрайна кръчма сж си изнажали болкитѣ. Преживаното и презъ послѣднитѣ години не е празнично весело.

На първо нѣсто Добруджа. Последнитѣ клания и издевателства; непоносимото положение следъ прилагането закона за земитѣ; низкитѣ дѣла въ върховетѣ на „българщината" въ Добруджа, които не отстжпватъ на оние отъ срамното чорбаджийско минало, презъ турско. За тегилата и нжкитѣ на бежанията, за преситѣ гробове отвъдъ и покрай границата и най-пресния нокъ — на Ив. Кръстева. Да, добруджанци си спомнятъ всичко и защото има много, много за да приказватъ. Но тѣ погледатъ и съ надежда къмъ бждащето. Разменятъ новини по обрата въ Югославия, новосъздаденото положение съ хърватския парламентъ и новата насока за самостоятелна Хърватия; втория парламентъ въ Ромъния и по последния съветско ромънски конфликтъ.

Единъ въпросъ обаче търси своето обяснение. Тоя въпросъ губи отъ година на година все повече своята „невинность" и е дошелъ вече до положение да застраши сериозно освободителното движение на поробения и прокуденъ добруджанецъ.

Думата е за „Денъ на Караджата". Така както го уреждатъ добре познатитѣ на всѣки добруджанецъ водачи на Бежанския Съюзъ, не само че не може да бжде денъ на угнетена и потжпкана Добруджа и изнемогващата въ мизерия и всѣкидневни грижи бежания, но той е една подигравка съ паметьта и свѣтлото име на голѣмия борецъ - революционеръ Ст. Караджа. Заинтересуванитѣ водачи изнасятъ на тоя праздникъ лика не на голѣмия борецъ противъ султанския яремъ и сиромашкитѣ кожодери въ миналото столѣтие, не на оня Караджа, който умрѣ героично съ редицата велики борци, прѣзъ освободителната епоха *за свободата и братството между балканскитѣ народи*. Тѣ изнасятъ предъ бѣжанцитѣ единъ другъ, чуждъ на народа Караджа, осквернень и унижень жалькъ шовинистъ, отъ типа на патриотарскитѣ водачи на Съюза, за да подхранватъ бандитизма и реванша за война. Всѣкиму става напълно ясно, какъ тѣ разбиратъ и представятъ Караджата, щомъ знае, че тайфата неотговорни фактори около върховетѣ на Съюза, които сж отговорни, обаче предъ Добруджа за редица тъмни подвизи, е нарекла своя листъ, излизащъ въ Варна съ името „Ст. Караджа"!

Това обаче не е всичкото. Добруджанската емиграция *виждаше* и прежива много по позорни дѣла на своитѣ водачи. Те можеше да очаква и това паденне отъ тѣхъ. Онова, върху което трѣбва да се замисли сериозно всѣки добруджанецъ е цельта, която се преследва чрезъ широко разтрѣбявания и по-доленъ начинъ провеждания „Денъ на Караджата". Чрезъ тоя праздникъ, заинтересуванитѣ водачи, скарани отдавна съ добруджанската свобода и широкитѣ български маси, цѣлятъ на първо нѣсто, подъ знамето на Караджата, да проникнатъ всрезъ дълбинитѣ на емиграцията, да я обхванатъ и шовинизиратъ, и по тоя начинъ да я пригодятъ да бжде тя послѣдно поднесена въ изпълнение най-долнопробнитѣ имъ кариеристични намѣрения. Последствията отъ това сж ясни.

Емиграцията въ България е масова. Тя има да играе първостепенна роля въ освободителното добруджанско движение. Почти изключително, тя е отъ българска произходъ. Всѣки опитъ да бжде тая емиграция шовинизирана и *отказана отъ общото народно освободително движение на всички потиснати национални въ Добруджа*. Тя се възличка да служи на интереси чужди, недобруджански и враждебни на населяващитѣ Добруджа поребени народности.

Тия опити единъ, отъ които е праздненството съ нарочно фалшифицирания образъ на Караджата *се явяватъ върховна опасность за единството на общия националенъ добруджански фронтъ, като отблъсватъ другитѣ поребени национални. или най малко поставятъ добруджанската емиграция въ България въ изолираность и враждебность спрѣмо обединената самостоятелна борба на добруджанския народъ.*

За всѣки добруджанецъ е известно значението на разбирателството и единството между разнитѣ поребени народности населяващи Добруджа. Ще спомена само, че едно отъ най-голѣмитѣ улеснения за ромънската окупация презъ 1913 год. бѣ нарушената чрезъ турската война коректность спрѣмо турското население. Турското население въ Добруджа се чувствуваше уютно, и то посрещна ромънската окупация, като „освободителка" съ думитѣ „даймазъ гелмеръ".

Ромънскитѣ политици разбиратъ много добре смисъла на това единство. Тѣхната политика спрѣмо Добруджа се е основавала винаги на старата изпитана максима „*Раздѣляй и владѣй*"! Тѣ упражняваха особено въ първитѣ години на робството, натикъ за да попрѣчатъ на едно общо обединение на последнитѣ основателно считайки това единство за сериозна, застрашаваща ромънското господство опасность.

Това разбиратъ ромънскитѣ политици, това разбира добруджанския народъ и емиграцията. Само върховетѣ на Бѣжанския Съюзъ се правятъ като увлечени въ главата, че не го разбиратъ. Тѣ го разбиратъ отлично, но тѣ съзнателно подпомагатъ ромънската емиграция съ своето разединително дѣло. Защото кариеритѣ имъ сж изградени само върху разединителната имъ роля въ добруджанското движение. Изхождайки отъ чисто кариеристически подбуди, — да застанатъ на върховетѣ на бѣжанския съюзъ, за да го използуватъ за свои цели, тѣ не се поколебаха да разединяватъ идейно движението, като го тжпчаха грубо и съ насилие волята на бѣжанскитѣ маси изразени въ събори и конгреси. Тѣ предприеха хайка противъ всичко будно и честно мислящо добруджанско.

Сжсъли всичко общо съ поребена Добруджа, влизаха на гърба на съюза, тѣ продължаватъ своето сатанинско дѣло спрѣмо добруджанската свобода, като се поставятъ тѣ пжть явно въ ценна услуга на ромънската олигархия въ стремежа ѝ да разкжса общия фронтъ на поребенитѣ народности въ Добруджа.

За тая цель тѣ не се спиратъ да замазватъ и скверняватъ името на героя на цѣль единъ български народъ, въ борбитѣ му на миналото столѣтие.

Ахъ, да можеше да оживѣе Караджата и види само, кой, какъ и съ какви намерения го славятъ!...

Два сж враговетѣ на добруджанското освободително дѣло. Единъ — явенъ за всички — въ Букурещъ, другия — прикритъ задъ високитѣ постове на Съюза. И двата си служатъ съ еднакви средства: — терорь и разединение.

Добруджанската емиграция, която не е сжсъла и не мисли да сжсѣе съ участьта на своята поребена страна, трѣбва да е тъй, защото ето цѣла година нищо и азъ никаква сладость не можахъ да вкуся отъ въпросната случайность. Изглежда, че тоя „Докторъ", колкото и да не е простъ човѣкъ, сериозно бърка тая работа.

Мисли си тъй, че ще трѣбва да се залови здравата и азъ, за да я понаредя, нѣкакъ си.

Решено и свършено.

Ставамъ и отивамъ тамъ гдето е тоя „Докторъ". Срещамъ приятели и познати и почнахъ по-малко да имъ се откривамъ — какъ тъй, ние нищо да не вкусиме по нѣщо отъ създаденитѣ отъ голѣма редкость случайности! За мое очудване обаче, всѣки, съ съжаление ми се надсмиваше. И тая добра. Азъ сериозно говоря, а тѣ се смѣятъ! Казахъ си въ ума и тѣ трѣбва да сж непременно съ оня белязания „Докторъ".

Тамъ ми разправяха за сладости, а тукъ ми говорятъ за

Анчо

„Баснословния докторъ"

Лани бѣше, когато ромънската олигархо-чокойска буря ме изхвърли задъ границитѣ на хубавата и пълна съ детски спомени рождена добруджанска земя.

За пръвъ пжть въ живота си, се видѣхъ самъ край черноморскитѣ води, чиито безкрайна ширина ме унасяше и даваше утѣха на много изстрадали души. Не липсваха и коджа дебели аратове и шкембета на наши и чужди голѣмци. Позавидѣхъ имъ, тъй, и си рекохъ не може ли и азъ, като тѣхъ да пустна коремъ.

Почнахъ скоро да издавамъ на себе си, да се чувствувамъ и азъ като другитѣ. Срещахъ хора отъ разни чешити — едни бръснати, други съ татарски нѣкакви бради, трети момчаги отъ моя пора, нѣкакъ си, братски започнаха, да ме охаважатъ и да не убеждаватъ, че тукъ живота е по-сладъкъ. А това, заробването на Добруджа било, една случайность въ живота, и понеже случайноститѣ сж рѣдкость, дългъ ни се налагало да ги използуваме. Тачъвъ билъ духа на времето.

Малко нжчно разбирахъ тая работа, ала постепенно почнахъ да я проумѣвамъ. За туй много трѣбва да благодаря на засиления достлукъ съ тия приятели.

По късно разбрахъ, че тия братя не могли, тъй хубавата да използватъ случайностьта, защото имало нѣкой „Доктоов", който съ нѣкакъвъ вестникъ имъ жителъ водата. И понеже билъ много далечъ, никакъ не уйдисвало да му се „дрѣпне", тъй както трѣбва ухото. Трѣбва да е тъй, защото ето цѣла година нищо и азъ никаква сладость не можахъ да вкуся отъ въпросната случайность. Изглежда, че тоя „Докторъ", колкото и да не е простъ човѣкъ, сериозно бърка тая работа.

Мисли си тъй, че ще трѣбва да се залови здравата и азъ, за да я понаредя, нѣкакъ си.

Решено и свършено.

Ставамъ и отивамъ тамъ гдето е тоя „Докторъ". Срещамъ приятели и познати и почнахъ по-малко да имъ се откривамъ — какъ тъй, ние нищо да не вкусиме по нѣщо отъ създаденитѣ отъ голѣма редкость случайности! За мое очудване обаче, всѣки, съ съжаление ми се надсмиваше. И тая добра. Азъ сериозно говоря, а тѣ се смѣятъ! Казахъ си въ ума и тѣ трѣбва да сж непременно съ оня белязания „Докторъ".

Тамъ ми разправяха за сладости, а тукъ ми говорятъ за страдания и нжки надъ нашата родна земя и въ борбата е смисъла на сладоститѣ. Тая работа почна да ме смущава. На оние „Доктора" имъ нжти водата, а на тия той имъ билъ факлелъ въ пжти къмъ свободата, преизпълненъ съ другъ родъ сладости.

Сладости и сладости! Иди че ги разбери еднитѣ и другитѣ. Трудно е. Отказахъ се, па си започнахъ „Науки глупави".

Мина първата година. Дойде и втората. Забравихъ край морскитѣ теории за сладостьта отъ случайноститѣ.

Единъ хубавъ день, скоро бѣше това, замислихъ се дълбоко върху гаврить на властя та и жалкото сжществуване на моитѣ братя въ родния край. Чувамъ нѣкой вика..

— Анчо, Анчо!..

До като да отворя, викнаха се нѣколко другари бодри и жизнерадостни.

— Ставай съ насъ! Днесъ е дена на Караджата — день и протестъ и борба! Дългъ ти е да се наредишъ съ насъ подъ знамето на свободата!

Нѣщо ме силно омили. Свѣткавична стрѣла прониза мозъка ми.

— Свобода! Да свободата е най-сладкото нѣщо въ живота.

Уви, моитѣ братя и нѣматъ! Тѣ протягатъ ржцѣ да имъ помогнемъ.

Излизаме всички и се злѣкме въ една пъстра колона на мжже, жени и дѣца. Имаше и пеленачета. Разбрахъ, че всички тия хора недоволствуватъ и съ смѣшенъ тласъкъ, който ме изхвърли задъ границитѣ на моя роденъ кътъ, азъ се влѣзохъ въ колоната. Кипеше нѣщо въ душитѣ на тия хора. Ентусиазирани, всички тръгнахме всрѣдъ ниви и полета. Навлѣзохме въ селище и се установихме на единъ сенчесть мегданъ. Едни се гонятъ на просторъ, като че ли сж въ рая на Добруджа, други легнали

Федерацията въ Югославия пречели

Независимость и федерация

Цѣлата западна преса се занимава съ причинка на събитията въ Югославия слѣдъ смъртьта на Радича. Тѣ сж оригинални денаскирания на дѣятѣ политики доминиращи въ Европа надъ сждбинитѣ на народитѣ.

Най-фрапантно и тенденциозно прѣдаване на балканскитѣ въпроси ни дава френската преса. Ангажирала се съ договоръ да пази съ всички средства днешното статукво въ Югославия, Франция инспирира империалистическата и шовинистическата преса съ най оригинални прѣвратности. За всички е извѣстно, че Югославия е единъ

изкуственъ кърпежъ

на разни националности съ разни култури. На всѣки е извѣстно, че централизма, шовинизма и хегимонизма въ Бѣлградъ, отрече всѣкакви права на различнитѣ националности, които образуватъ югославянската държава. Нѣщо повече. Надменността, брутальностьта, надъ всичко несръбско; ареститѣ, единичнитѣ и масови убийства, които отъ десеть години произволно и безнаказано се разхождатъ изъ Македония, Хърватско, Черна Гора, Войводина, Босна и Херцеговина и пр. сж една провокация срѣщу другитѣ народи и срѣщу мира на Балканитѣ.

И въпрѣки това френската преса продължава да сѣе заблуждение и да твърди, че събитията въ хърватско сж дѣянія на анархистични еле

ва да познае своитѣ спотаени врагове и ги обезвреди своеврѣмено. На нейнитѣ плещи чака отчайна и тежка борба. Тя трѣбва да бѫде всестранно очистена и готова за сждбоноснитѣ исторически дни, които й готви бѫдащето.

Въ тая възвишена борба, Добруджа и емиграцията имѫ свои създадена традиция, идеология и герои. Тѣ ще й служатъ като бойно знаме. Само отверженія и вѣренъ синъ, водитель и герой на Добруджа — *Дочо Михайловъ* написа съ кръвьта си първитѣ светли страници въ борбата за Свободна и Независима Добруджа. Той създаде наши-малкото единство между широкитѣ подтиснати добруджански маси и ги поведе по стръмния, но достоенъ пѫть къмъ Свободата.

Августъ. 1928 г.

на гърбавецъ си, като жена, съзерцаваха небесната ширина, и мислеха върху живота, а женитѣ шетаха и пѣеха революционни пѣсни. Пренесохъ се въ моитѣ дѣтски спомени въ родния край. Стана ми нѣщо мило,—тѫжно,—едва удържахъ сълзитѣ си. Прѣдъ мене се редеха спретнати добруджански селски кжщи, съ хубави градини, буйни ниви, сочни ливади, моитѣ близки,—родители, сестри и братя. Ни жеха се споменитѣ, когато отведнажъ нѣкой ме стрѣсна. Чувамъ:

„Сжмли братѣ! . .“

Единъ възстаръ, но знаменъ господинъ, отъ съседната до насъ група говори.

Той ни нарича „сжмли братя“. Да, макаръ и евреинъ, ние сме отъ Добруджа и сме дошли да споделимъ тѫги и неволи съ васъ, като протестъ срѣщу неправдитѣ, които се сипятъ върху главитѣ ни. Но нека, каза тоя добруджански евреинъ, да изразя тукъ прѣдъ васъ болкитѣ си отъ нѣкои наши братя по участь, българи, че не ни признаватъ за добруджанци, защото сме били отъ друга нация. Между това страданията ни сж общи.

Разбрахъ, че имало и други въ София да празднуватъ, ама тѣ били тамазлъкъ, отъ другъ джинсъ. Щомъ българи и евреи бѣгатъ отъ тѣхъ, значи олнаса трѣбва да сж отъ онія гдѣто „разбиратъ отъ сладоститѣ на случайноститѣ. А азъ съмъ между „докторовцитѣ“, гдѣто „прѣчатъ“. Единъ се мѣрка между насъ и току приказва съ всички, съ широко и бодро чело, съ живи пламтящи очи, съ тънки мустаци и доливамъ, че това било „Баснословния Докторъ“

Да бѣхъ умрѣлъ, не бихъ повѣрвалъ, не, но не бихъ помислилъ, че „Доктора“ е такъвъ бодъръ, веселъ съ братски и бащински чувства, и съ открита душа човѣкъ. Всичко бѣше така хубаво, така мило, че азъ се прераждахъ и почнахъ да чувствувамъ близостьта на тоя човѣкъ, отъ който споредъ други, идваше всичко лошо.

Играхъ лудо, както никога съ всички млади заедно, и мисълта ми бѣше все за „Баснословния Докторъ“. Никога не го изпускахъ изъ очи. Най-после го виждамъ гордо и решително изправенъ прѣдъ всички и почна да говори. Думитѣ му бѣха прави и силни. Тѣ проникваха сърдцата. Всички бѣха унесени въ захлась отъ горещитѣ му и сладки думи.

Току що свърши и азъ се изплъзнахъ, като нѣкой крадецъ, който иска да запази откраднатото, дълбоко въ душата си и побѣгнахъ, да го отнеса въ легло и да го скжтамъ да не би нѣкой да ми го отнеме.

Стигамъ въ квартала. Една банда ми разстрои нервитѣ. Нѣколко деца, криеха се око

отъ Бѣлградъ.

Италианската преса е изразителка на експансивната политика на Римъ. Колкото повече се каратъ балканскитѣ народи, толкова по добре за Италия, която по манталитетъ и на дѣло напълно слѣдва Австро-Унгарската политика до 1914 год. Една силна Югославия е опасна, но и едно разбирателство, една

федерация на балканскитѣ

народи е двойна опасность.

Чехската преса е раздѣлена на двѣ. Една часть се облѣга на общностьта въ миналитѣ прѣдвоени борби на чехи и хървати и пледира справедливитѣ претенции на хърватитѣ, а друга часть — правителствената преса, прѣпоржчва благоразумие, наблѣгайки на единството и солидностьта на малката антанта, която се застрашова отъ борбитѣ въ Югославия и Ромъния и улеснява задачитѣ на противницитѣ, които ги дебнели на всѣка крачка.

Ромънцитѣ и тѣ сж загрижени отъ събитията въ Югославия. Правителствената прессъ подържа наистина централизма на Бѣлградъ, но опозиционната характеризира положението, като опасно, провокирано отъ натиска идващъ отъ Бѣлградъ.

Новиятъ прѣдседатель на хърватската селска партия *Д-ръ Мачекъ*, е направилъ изявления, съ които подчертава, че ще слѣдва започнатата борба отъ покойния Радичъ за

самостоятелна Хърватия

за федерация на югославянскитѣ народи, включително и българитѣ.

Прибичевичъ тоже декларира, че съ днешния Бѣлградъ не може да се работи, иска ревизия на конституцията и автономизирането на отдѣлнитѣ области.

Д-ръ Трумбичъ водителя на хърватскитѣ федералисти заявява:

„С. Д. коалиция остава при искането си да се произведатъ нови избори. Коалицията не признава законитѣ, които бѣлградскиятъ парламентъ е приелъ.

„Ние искаме държавата да се организира възъ основа на

пълно равноправие

за всички граждани.

„Това равноправие не сжществува, защото сърбитѣ иматъ привилигировано положение, тъй като всички министерства и всички важни постове сж заематъ отъ сърби. Хърватско трѣбва да получи независимость въ прѣдѣлитѣ на общата държава. Ние чакаме да се разтури скупщината и да се назначатъ нови избори. Това би било отговоръ на Бѣлградъ който сега заема неотстжпчиво становище“.

Всичко показва, че централизма е въ отстжпление, партизанитѣ му отъ день на день намаляватъ, а идеята за хърватската независимость, която отвори вратитѣ и въ другитѣ области, все повече печели и за една по тѣсна или по широка федерация, която ще обхване неминуемо цѣлитѣ Балкани.

Бѣжанцитѣ въ село Завѣтъ — Кеманларско, най после сж оземлени. Отъ нѣколко дена въ селото сж били: инспектора отъ Дирекцията за бѣжанцитѣ г-нъ Стойковъ и администратора отъ І. П. С. г-нъ Георгиевъ, който безпристрастно сж разпределяли наличната фондова земя. По този случай група бѣжанци отъ селото изказватъ благодарность на горнитѣ г-да, които не се подадоха на интригитѣ на нѣкои злобни хора, а добросъвестно си изпълниха дългътъ.

Портретътъ на добруджанския националенъ герой Дочо Михайловъ голѣмъ форматъ по случай две годишни отъ смъртьта му 26. VIII. т. г. излѣзе отъ печатъ. Струва 10 лв. екземпляра. На продавачи 20% отстжпъ.

Придружавайте поржчкитѣ съ сумитѣ.

Доставя се отъ редакцията на в. „Свободна Добруджа“.

Натиска отъ горѣ

режда натиснъ отдолу. Така нарича Йорга

Ромънцитѣ сж силно засегнати отъ критиката на своитѣ съюзници чехитѣ, които неведнажъ чрѣзъ Бенешъ сж правили намѣкъ въ Букурещъ за по голѣма примирителность и отстжпчивость. Не по малко тѣ сж засегнати и отъ събитията, които тъй бързо се развиватъ въ Югославия, и не безъ отражения ще останатъ за Ромъния, кждѣто живота на отрицание правата и свободитѣ на гражданитѣ, еднакво се тжпчатъ както и въ Югославия.

Така най-голѣмия ромънски шовинистъ професоръ Йорга въ в. „Неамулъ Ромънеск“ отъ 10 т. м. пише:

„Мизина отъ онія, които участвуватъ въ нѣкоя политическа борба, потушена за малко отъ послѣднитѣ горещини, мислятъ, че въ сърбитѣ събития въ Сърбия стѣрватъ: хърватска диета въ Загребъ, сключване на конституционния континюитетъ, търсенето на новъ политически пѫть. Напротивъ, въ тѣхъ се крие за цѣлъ свѣтъ едно прѣдупрѣждение: *не може да се управлява на сила, нито пъкъ може да се вземе властьта безъ най тежки послѣдствія за цѣлия животъ на страната. Револверитѣ изстрѣли въ камарата докарватъ рево верни изстрѣли на улицата, и тия като отгоре произвеждатъ на такъв отдолу нагоре.* А разумнитѣ хора създадени на свѣта, за да управляватъ луднитѣ, мислятъ че тъй не е добре.

В. „*Адевърулъ*“ отъ 11. т. м. пише:

Бѣлградскитѣ ржководители късно разбраха — нека се надѣяваме, че не е много късно, че обединението чрѣзъ централизация би било възможно само срѣдъ най пълна свобода, съ изслушване на волята на всички жители на страната съ респектирането на жаждата, за свобода у едва освободенитѣ провинции, съ повикването на истинскитѣ имъ шефове начело на управлението, за да имъ

О. Н. и Полско-Литовския конфликтъ

О. Н. противъ малкитѣ народи

Литовското правителство се оплаква прѣдъ О. Н. за провокациите на полицитѣ на границата. Отговора на секретаря на О. Н. е такъвъ, че споредъ в. „Le Temps“ не лягало се намѣсата на съвета на О. Н., за да се прѣдупреди войната между двѣ държави, когато представлява една голѣма опасность за общоевропейски миръ. Литвиновъ и ръководителя Вотимеръ въ съображенията си до О. Н. сочи голѣмото напрежение между гр. Вилна, които представлява една голѣма опасность за независимостьта на Литва.

Както на всички литовски вести и на тая информацията френски вестникъ гледа, като на диверсия.

Вопдимеръ прѣдлага една полско-литовска конференция между 15 и 20 августъ за уреждане на спорнитѣ въпроси. И на това „Le Temps“ гледа като на диверсия. В. „Le Temps“ завършва: „Ако Литва не желае да се ползува отъ тая възможность, то тя ще има да крои Полша на всѣки сжщо, като това дори би струвало една война.

Важното, което трѣбва да се отбележи е, че и О. Н. отказва да приеме прѣложението на Вотимеръ, съ което става явно, че се солидаризира съ френскитѣ игри, а слѣдователно, че то е едно пълно одобрение на империалиститѣ за поробване на малкитѣ народи.

Софія — Печ. „Съгласіе“ Левски 11

За бѣжанското селище Раздѣлна

Гавра съ бѣжанцитѣ

Много шумъ се дига около него. Бактисахме да четеме изявления на отговорни лица предъ газетари:

„При Гебедже строимъ едно чудесно бѣжанско село".

„Въ новото бѣжанско село Раздѣлна сж настанени и обзаведени голѣма часть отъ бѣжанцитѣ въ Варненско" и пр

Като чете човѣкъ всичко това, ще си състави мнение, че бѣжанцитѣ отъ това тъй прочуто ново селище плуватъ въ блаженство.

За жалость обаче, действителностьта, грубата действителность, — е съвършенно друга. Наистина къмъ една край на Гебедженското блато, при спирката Раздѣлна се е започнало да се строи нѣщо като, пародия на село, но надали има бѣжанци другадѣ въ България положението на които да е тъй окаяно—както тука.

Но нека да оставимъ да говорятъ фактитѣ.

1) Настанени сж около 30—35 семейства почти всички отъ Добруджа. Живѣятъ въ неописуема мизерия. „Кжщитѣ" имъ сж колиби, въ буквалната смисъль на думата покрити съ слама и бурени.

Само петь семейства сж настанени въ пробнитѣ кжщички строени съ средствата на бѣжанския заемъ, двѣ строени съ собственни срѣдства на бѣжанцитѣ по типа на дирекцията, а всички останали сж колиби.

2) Почти всички бѣжанци сж оземлени съ по 40 декара отъ блатна земя, и само *една малка часть е напълно изсушена и обработваема*, а останалата е още *наводнена* и посевитѣ удавени.

3) Отъ оземленитѣ съ по 40 декара, на 9 семейства по 23 декара е *абсолютно необработваемо* блато, а дори не може да се изкара и сѣното което бѣжанцитѣ сж окосили отъ тия парцели, защото е мочурливо и колитѣ затъватъ.

Значи 9 бѣжански семейства съ по 3, 4 и 5 дѣца сж оставени съ по 17 декара, обработваема земя, съ които тѣ ще трѣбва да изкарватъ прехраната на семействата си, да се обзаведатъ, и да създаватъ „село"!..

4) Надъ всичко това въ земището на „селото" има една речна воденица на нѣкойси силенъ на день. За по голѣми печалби стопанина е приспособилъ водата да пада отъ високо, следъ което тя заема голѣма часть отъ парцелитѣ на бѣжанцитѣ. Въпреки многократнитѣ молби на последнитѣ да се взематъ мѣрки въ интереса на поминъка имъ, и се отчужди тази мелница, никой не обръща внимание и околнитѣ парцели продължаватъ да се наводняватъ и да стоятъ необработваеми.

Независимо отъ всичко това маларията на блатниститѣ условия, души тия нещастници изоставени отъ всички въ свѣта.

Дѣцата имъ разтатъ въ пъленъ духовенъ мракъ, безъ училище, безъ най елементаренъ духовенъ животъ, какъвто все таки се проявява въ селата.

Чуства се, че тия нещастници сж нежелани гости въ тая страна, което обстоятелство ги търде угнетява. Тѣ знаятъ, че не по своя немотия и вина сж тукъ, но мълчатъ и понасятъ всички оскърбления и подигравки, на които сж подложени, съ вѣрата, че иде денътъ когато въ тѣхната обетована земя, ще изгрѣе слънцето на свободата и тѣ ще се видятъ пакъ срѣдъ своитѣ плодородни ниви.

Нека оним обаче, които навсѣкждe трѣбятъ, че съ настаняването на бѣжанцитѣ вършатъ „велико" „хуманно" дѣло, да надникнатъ средъ самитѣ бѣжанци, за да видятъ колко сж голѣми страданията имъ, а още по-голѣма гаврата съ тия страдания.

Бѣжанецъ.

Вандализма въ Добруджа

Легални обири. Разбойническото д-во. Пучеря омаскаренъ. Портрета на режелето.

Добруджа, Августъ 1928 г.

Зема на нечуванъ хайдутлукъ и обирничество е нашата нещастна Добруджа. Сега особено, съ прибирането на реколтата всички сж плъзнали изъ селата и ограбватъ населението. Цѣлата хайка отъ малки бандити се дерижира отъ Ташко Пучеря, Захареско, Маджари, Димитъръ Белу, Г. Зука, Папа Траянъ, Мих. Джога, Дин. Кьосе, и др. които направляватъ цинцаритѣ по разни посоки за обири и грабежи. Голѣмо е търпението на мѣстното население, до такава степень, че задържа силата на инстинкта за самосъхранение и неприкосновеността на живота и имота си. И ако нѣкъде стават инциденти, това се дължи на провокацията на вандалитѣ — цинцари.

*

Донарани сж нови 480 цинцарски семейства. Правителството се чуди и не знае какво да прави съ тѣхъ, защото то се преструва, че не е извѣстно за тѣхното идване „Акшунъ Руманска" разпорежда съ горнитѣ лица, като дирижори. Взематъ паритѣ, които носятъ цинцаритѣ, а тѣхъ насочватъ къмъ селата, за грабежъ и настаняване въ кжщитѣ на мѣстното българско и турско население.

*

Пучеря, Захареско, Душу Николеско, Хаимъ Ахарекъ сж ортаци. Всѣки единъ е заграбилъ по 5 хиляди декара училищни и черковни имоти и насила сж накарали населението на ангария да ги засѣятъ, да ги оженатъ, овършеятъ и превозватъ до пазаря за продаванъ. Сжщитѣ секатъ горитѣ въ Дойкушларско, тоже чрезъ ангария превозватъ и продаватъ и никой не знае защо и закакво се върши това.

*

Организирана е банда, която се нагърбила съ постройката на училищата въ с. с. Гаревянъ, Попина, Черковнъ и др. Силистренско. Предвиденъ е кредитъ отъ окржжния училищенъ комитетъ 5½ мил. лей. Тухлитѣ обаче се работятъ ангария отъ населението. То сѣче дърва отъ горитѣ и ги превозва безплатно. Работятъ селяни тоже ангария, а фонда се яде и злоупотребява отъ бандата на Пучеря.

*

Сжщата банда отъ Пучеря, Захареско и Жога (зетъ на българина Рязановъ — голѣмъ патриотъ) издаватъ портрета на *Режжелето Михай*. Печататъ го въ 100,000 екземпляра. Струва имъ по 5 лей парчето. Налагатъ го на общинитѣ, да го продаватъ по 120 лей и съ заповѣдь на всѣки селянинъ или турчинъ, да се налагатъ по три портрета.

Населението протестира. Изпращатъ се протестни телеграми до Вжтр. М-во. Спиратъ разпродажбата. Въпреки това Пучеря подкрепенъ отъ държавния подсекретарь Франасовичъ, отива наново въ селата и го налага. Само въ Дойкушларъ е наложилъ 25,000 парчета.

*

Голѣми сж далаверитѣ и разбойничествата. М-ръ Дука викна скаръсанитѣ Пучеря и Стату да ги спобри. Стату обаче въ кабинета на м-ръ Дука казалъ,

— Азъ не съмъ безсвестникъ като Пучеря, нито съмъ убилъ мжжа на чужда жена, за да се оженя после за нея, нито пъкъ сводничка на дъщеря си като него, нито разбойничествувамъ изъ Добруджа.

Пучеря заплакалъ, а Дука си навелъ главата отъ срамъ.

Добре, че поне това чувство въ подобни случаи се проявява.

*

Такава е картината на вандализма, обирничеството и безчестието на влашката разбойническа мафия въ нашия роденъ край.

Тутракански гражданинъ.

„Махни Вичева..."

Така пишатъ „хората въ Варна отъ В. Д. Р. О."

„Махни Вичева—ще се махне и Д. Р. О."

. . . . . .

„Ще пречупимe всѣкиму ржцетѣ, които дръзнатъ да посегнатъ и смутятъ законния строй и редъ въ страната, и като българи националисти не ще Ви позволимe да правите болшевишки революция въ насъ".

Я виждъ ги синковцитѣ, намѣрили му цяката. Щели да спасяватъ България. И наистина, какво би сторилъ ограбената, изнудената, оголялата, окървавената, унизената и изгладнялата България, и въсбще цѣлия български народъ, ако ги нѣмаше героитѣ отъ „Акциунъ Българска".

Темно на тая България, гдето ще я бранятъ разбойници по градове и гори!

Нали такива герои още наскарятъ тая България?

Колкото се отнася до „Махни Вичева"... Тая работа не е нова. Но какъ ще махнете идентъ му, които сж разхождатъ отъ душа въ душа и сж обладали всички добруджански бежанци и цѣла Добруджа? Какъ ще очиститѣ петната, които носите на убийци, разбойници, контрабандисти? Или керестето за варненскитѣ бежанци? Че сте занаятчии въ тая область, цѣлъ свѣтъ го знае, ала чудното е още какъ и защо мѣстнитѣ власти ви търпятъ? Но добъръ е Господъ. Нали знаете веднажъ гърне на вода, дважъ... а на третия пжть ще се счупи.

Когато Ташко Стату обаини Ташко Пучеря публично въ вулгаренъ хайдутлукъ и разбойничество, управителя на Силистра Луческо искалъ обяснения на Ташко Стату, защо тъй смѣло и публично обаинява либералския стълбъ Пучеря. Ташко Стату му отговорилъ така:

— Значи и вие сте ортакъ на разбойницитѣ!

Ние смѣтаме, че не е дошло времето още да публикуваме списъка на жертвитѣ ви отсамъ и оттатъкъ. Но ако много бързате, може да ви направиме и това удоволствие. Отъ всичко ще спечели само реда, спокойствието и законностьта въ тая измжчена България, която всѣкидневно позорите и разпъвате на кръстъ.

По пакта противъ войната

Чемберленъ отива въ Калифорния. Съветитѣ го каринатурятъ. Келогъ самъ отрича серюзностьта на пакта.

Г. Келогъ ще идне да подписва пакта за миръ въ Европа, а английския м-ръ на Външ работи Сжръ Остенъ Чемберленъ по съветитѣ на лѣкаритѣ щѣлъ да ходи на дълъгъ пжть, чакъ въ Калифорния. Но ще мине и презъ Панама, за който мексиканцитѣ водятъ борба срещу Съединенитѣ щати. Чемберленъ не щѣлъ, да прави политика въ своето пжтуване. Стига обаче тая демонстрация, следъ като води петь месеца преговори по пакта на Келогъ, днесъ да остави второстепенни лица, да го подписватъ. Толкова е серюзенъ пакта за прекаляване на войната.

*

Съветскиятъ органъ „Известия" пише, че въ настоящата си форма пакта на Келогъ никакъ не отговаря на нуждитѣ за световния миръ и казва: „Фактътъ, че не се викаха съветитѣ да взематъ участие въ предварителнитѣ преговори, или да подпишатъ документа, преизобилно доказва, че подписавшитѣ сили категорически отказватъ да не се ангажиратъ въ война противъ съветитѣ.

„Съветското правителство не вижда никакви прѣчки, да подпише единъ документъ въ рамкитѣ, на който се ангажира да не прибѣгне до война, като инструментъ въ националната политика, но, то никакъ не желае да се присъедини къмъ резерватѣ, които счита, като една гаранция за англиискитѣ империалистически интереси и едно потвърждение за френската система на непрекъснати съюзи, които то счита, че сж насочени противъ съветитѣ".

*

Келогъ самъ е заявилъ за своя пактъ така:

„Ние сме идеалисти и ние ще яростиме войната. По добре е да се изразиме така отколкото да търсиме помощьта на разни формули и съгласия".

Английскиятъ м. „*Обсервъръ*" пъкъ пише: Гледището на

Националнитѣ борби въ свѣта

Въ Южна Африка

Националната партия въ Южна Африка на 9 т. м. въ своята конференция въ гр. Претория е приела предложението на генералъ Херцогъ, шефъ на сжщата партия, касателно изменението чл. 4 отъ Конституцията за независимостьта на Южна Африка.

Множество оратори сж подържали, че трѣбва да се сжкса съ Британската империя и да се провъзгласи република на Южна Африка. По тоя начинъ се създава база за борба на буритѣ, въ името на единъ идеалъ.

Въ Хеджасъ

Презъ Лондонъ съобщаватъ на в. „*Le Matin*", че отношенията между Англия и Хеджасъ отъ день на день по-лоши се обтягатъ. Започнатитѣ преговори въ началото не [illegible] когато отношенията сж [illegible] за страшителни не сж дали резултатъ. За това въздушния флотъ е била [illegible] Сега же и сега отношенията [illegible] отличаватъ, отъ Лондонъ се [illegible] поржчва да се взематъ [illegible] мѣрки за още по голѣмо засилване на сжщата въздушенъ флотъ, защото прѣкъсването на прѣговоритѣ, може да доведе до започване на военни действия отъ англичанитѣ.

Сегашнитѣ военни сили на Англия въ Иракъ за отбрана срещу възстанието на племената се състоятъ отъ 4 ескадрили за бомбардиране, 4 ескадрила за борба и бронирани автомобили. Тѣзи сили сж поржчани отъ вице-адмирала по въздуха Едвардъ Елингтонъ.

Колиджъ е сжщото като въ Англия.

Английското мнение не е гледало никога на пакта Келогъ. освенъ като на нѣкакъвъ факторъ-назначенъ да действува полека по нѣкога жърху правителствата, духоветѣ и обществото.

Нѣкога английската дипломация считаше свещенъ съюзъ за ветърничева работа. И сега по пакта на Келогъ нѣкои пакъ отиватъ

Главна Дирекция за настаняване бѣжанцитѣ

Обявление № 15

Главната дирекция за настаняване бѣжанцитѣ обявява, че на 30 августъ т. г. до 10 ч. преди пладне въ Софийското и Бургаското окржжни данъчни управления ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на предприемачъ масово построяване въ отдѣлни селища бѣжански кжщи отъ тухли, по форфетерна (кутурична) цена за една кжща както следва:

Въ с. Папаросъ, анх.	250 кжщи, пр. стойность		12,500,000 л.
„ с. Дом.-Орманъ айт.	100 „	„	5,000,000 „
„ с. Ур.-ени-кьой айт.	29 „	„	2,000,000 „
гр. Анхиало	100 „	„	5,000,000 „
„ Месемврия	182 „	„	9,100,000 „
„ Василико	120 „	„	6,000,000 „
„ Ахтополъ	120 „	„	6,000,000 „

Всичкитѣ кжщи въ едно селище (градъ или село) съставляватъ предметъ на едно предприятие. Конкурента попълва и подава специално приложение, което получава отъ Главната дирекция за настаняване бѣжанцитѣ и бургаското окржжно инженерство. Въ него (предложението) конкурента трѣбва **непременно** да предложи цени за всички и петь типа кжщи, а именно: пълна редова, централна, редова, минимална и за тютюно-бубарско стопанство. Залогъ за правоучастие въ търга е 2 на сто отъ опредѣлената приблизителна стойность на предприятието въ банково удостовѣрение, който залогъ се допълня до 5 на сто при сключване на договора. Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣтственъ день отъ 3 — 5 часа сл. об. въ канцелариитѣ на Главната дирекция за настаняване на бѣжанцитѣ въ София, бул. Дондуковъ 21, въ здането на Д-во „Български Феникъ", V етажъ № 8 и въ бургаското окржжно инженерство.

София, августъ 1928 г.

Отъ Главната Дирекция